

עע"מ 452/21

לפני:
כבוד הנשיאה א' חיות
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ג' קרא

המערערים
בעע"מ 452/21
והעותרים
בבג"ץ 614/21:

1. התנועה לחופש המידע
2. נעה לנדאו - עיתונאית – עיתון הארץ
3. הוצאת עיתון הארץ בע"מ
4. תומר גנון – עיתונאי
5. כלכליסט – ידיעות אחרונות בע"מ
6. שאול אמסטרדמסקי – עיתונאי
7. תאגיד השידור הישראלי
8. עו"ד שחר בן מאיר
9. עו"ד יצחק אבירם
10. חן מענית – עיתונאי
11. שניידר טל – עיתונאית
12. גלובס פבלישר עתונות (1983)
13. שומרים – מרכז לתקשורת ודמוקרטיה

נ ג ד

המשיבים
בעע"מ
452/21 ובבג"ץ
614/21:

1. משרד ראש הממשלה
2. הממונה על חופש המידע במשרד ראש הממשלה
3. היועץ המשפטי לממשלה
4. מזכיר הממשלה
5. ממשלת ישראל

ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי ירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים מיום 7.12.2020 בעת"מ 54264-10-20 שניתן על ידי כב' השופט א' אברבנאל

תאריך הישיבה: ד' בתמוז התשפ"א (14.06.21)

מזכירת הרכב
שירה גור אריה
גלית טובינה / מעיין
קלדנית:

בשם
 המערערת 1
 בעע"מ 452/21
 והעותרת 1
 בבג"ץ 614/21:
 עו"ד איה מרקביץ'; עו"ד רחלי אדרי

בשם
 המערערים 7-2
 בעע"מ 452/21
 והעותרים 7-2
 בבג"ץ 614/21:
 עו"ד טל ליבליך; עו"ד רעות פריידנרייך

בשם
 המערערים 9-8
 בעע"מ
 452/21
 והעותרים 9-8
 בבג"ץ 614/21:
 עו"ד שחר בן-מאיר

בשם
 המערערים
 12-10 בעע"מ
 452/21
 והעותרים 10-
 12 בבג"ץ
 614/21:
 עו"ד אוריין אשכולי

בשם
 המערערת 13
 בעע"מ
 452/21
 והעותרת 13
 בבג"ץ 614/21:
 עו"ד רחלי אדרי

בשם המשיבים
 בעע"מ 452/21
 ובבג"ץ
 614/21:
 עו"ד אבי מיליקובסקי; עו"ד שי כהן

פרוטוקול

1 עו"ד אדרי: אנו סבורים שנפלו טעויות בפסיקת בית המשפט המחוזי. הקורונה לא היתה
 2 מבצע צבאי אלא אירעו מתמשך ארוך מאוד שכולנו הרגשנו ובמהלכו הממשלה קיבלה
 3 החלטות מאוד מאוד דרמטיות. המדינה בטיעוניה מנסה שנחשוב כאילו ההסדרים החוקתיים
 4 שווים בין אירוע חוקתי לאירוע בטחוני. לא כך הדברים. לצערנו בית משפט קמא שגה
 5 בקביעותיו. אתחיל מסעיף 35 אראה שהדין לא קובע איסור גורף וסודיות מוחלטת אלא
 6 קובע חריגים. אמשיך לסעיפים נוספים ולהנחיית היועץ. הכל בשים לב לכך שיש לקרוא את
 7 תחולת הסעיף בהתאם להוראות הסודיות עצמן.

8 סעיף 35 הם סודיים ופרסומם וגילויים אסור. אז יש רשימה מה מותר ומה אסור (מצטטת).
 9 באה המדינה וטוענת כאילו ענין הוא תמליל. כאילו ענין הוא סודי ולא כך הדבר. שכן הלכנו
 10 לדבר המחוקק ולא לכך התכוון המחוקק כשחוקק את חוק היסוד. מפנה לקובץ שמפנה
 11 לנספחים. אני חוזרת על סעיף 4א25 לדבר המחוקק. אם נקבע שהמחוקק חוקק את מה
 12 שנקרא ענין, הוא התכוון שזה ענין שהמדינה לא רוצה שנדע עליו. לכן יש הבחנה בין סעיף
 13 35א.3 לבין סעיף 4א.35 ענין יכול להיות ענין בין מדינות, יכול להיות קורונה, ענין של נפט,
 14 אך לא מדובר על תמליל או ענין. זה גם האפשרות שאמץ בית משפט מחוזי.

15 המדינה מפנה לסעיף 31. לחוק יסוד הממשלה ואומרת שאם קוראים את סעיפי התקנות גם
 16 התקנון לא משאיר שיקול דעת. סעיף 14 קובע כי הדיונים סגורים. דיון סגור לא בהכרח מלמד
 17 שאפשר אחר כך ללמוד את הדיון או לעיין בו. מפנה לבג"ץ 5719/89 (מצטטת). סעיף 71ב
 18 לתקנון אומרת שהמשכיר יסווג את כל המסמכים כסודיים. המדינה הפנתה לדיונים קודמים
 19 וטוענת כי כך היה תמיד.

21 כבוד הנשיאה א' חיות:

22 הבנתי שגב' טוענת את הערעור המנהלי.

24 עו"ד אדרי: נכון.

26 כבוד הנשיאה א' חיות:

27 הערעור המנהלי יוצא מתוך הנחה שהתקנות הללו בתוקף.

28 בית המשפט אמר שלו אין סמכות לדון בתקנות המידע. לכן המתחם שגב' צריכה לטעון בו
 29 הוא מתחם חופש המידע.

31 עו"ד אדרי: הדין קובע רשימה.

כבוד הנשיאה א' חיות:

הדין כולל גם את תקנון הממשלה. לפי תקנון הממשלה הרגע גב' הכריעה שהכל נקבע באיסור. כלומר זו נקודת המוצא. גב' יכולה לומר למרות שזו הוראת הדין בית המשפט היה צריך להפעיל שיקול דעת לפי סעיף 17. גב' לא יכולה לומר שהתקנון הוא לא דין.

עו"ד אדרי: אני אומרת שאת התקנון לא ניתן לקרוא לבד. יש לסווג סודי ביותר. אני רוצה להראות שבנפסח הממשלה בעבר סיווגה את התמלילים באופן אחר. מפנה לסעיף 71ג'.

כבוד הנשיאה א' חיות:

יסווגו סודי ביותר. אז איזה שיקול דעת יש לו?

עו"ד אדרי: עד 2012 דיוני ממשלה סווגו אחרת. במקביל להחלטת ממשלה הסיווג היה אחר. זה התשנה רק בשנת 2012. כלומר זה השתנה. יש גם את סעיף 112 לתקנון הממשלה (מצטטת). הנחיית היועץ המדוברת היא הנחיה 3002 שגם בהנחיה לא כתוב שככלל אין למסור דיוני ממשלה אך לא נאמר שהדבר לא אפשרי. כלומר ניתן לעשות זאת במסורה והדבר אפשרי. זו הטעות שבה נפל בית המשפט המחוזי לשיטתנו.

בעיני הענין הכי חשוב הוא סעיף 78 שפותח את הדלת ומבקש תמלילים. כפי שצרפנו את אותו קובץ בעבר תמלילים סווגו כשמורים. כלומר סעיף 78 לא אומר שכל תמליל הוא סודי. גם הנחיית היועץ היא כזו שאומרת במסורה.

הנחיית היועץ היא של מקרים מאוד מאוד חריגים. אני לא חושבת שלכך התכוון המחוקק. יותר מכך, באותו קובץ אנו גם מראים איך המחוקק המכונן שחוקק את חוקי היסוד, התכוון שהאיסור לא יהיה מוחלט. נותנים מקום לחופש העיתונות להראות מה היה בהחלטת ממשלה. הקורונה היתה אירוע אזרחי ולא אירוע בטחוני. כלומר חייבת להיות הבחנה. כשאנו פנינו לפני שנה ביקשנו שהמדינה תתנהל אחרת כיון שמדובר באירוע אזרחי. כיון שנדרשת שקיפות לא אני אומרת זאת, אלא מי שמתחה בבריאות הציבור. כדי שהציבור יבין את ההנחיות הן צריכות להיות שקופות. גם הנחיית היועץ אומרת זה ניתן במסורה לנושאים חריגים ובעינינו זה היה ענין חריג. לכן, אנו לו היו נותנים לנו היינו טוענים גם ל-9ב.4 שהוא המקום שנותן למדינה לשיקול את הענין.

כבוד הנשיאה א' חיות:

הכתובת שלכם היא הממונה על חופש המידע.

1 עו"ד אדרי: אין חולק.

2

3

כבוד הנשיאה א' חיות:

4

גב' אומרת מזכיר הממשלה היה צריך להפעיל סמכויות ולהסתיר מידע. האם מזכיר הממשלה

5

היה צריך לחשוף איך אנו מגיעים לחופש המידע?

6

7

עו"ד אדרי: על הממונה היה ללכת אל מזכיר המדינה ולבקש ממנו את החומרים. לענין הבג"ץ

8

זה ענין אחר נפרד.

9

10

כבוד הנשיאה א' חיות:

11

לממונה יש סמכות לחשוף דברים שהוחלט לא לחשוף?

12

13

עו"ד אדרי: לממונה יש סמכות.

14

15

כבוד הנשיאה א' חיות:

16

זה בכלל במישור אחר. זה במישור חופש המידע? זה מה שלא ברור לי. יש לנו פה תיווך

17

שלא קשור לדרך המלך של חוק חופש המידע. חוק חופש המידע מדבר על מידע שלפי החוק

18

הציבור רשאי לעיין בו והממונה פשוט צריכה לתווך זאת לציבור כפוף לאגרה, לא כפוף לאגרה

19

וכד'. האם מזכיר ממשלה שלא הפעיל את שיקול דעתו, או שהפעיל את שיקול דעתו באופן

20

שאומר שזה מידע שאין לחשוף לציבור היא צריכה לדרוש ממנו להפעיל שיקול דעת?

21

22

עו"ד אדרי: זה לא מה שאני טוענת. הטיעון של בית המשפט לא נכון כי המדינה אומרת אין

23

לי סמכות בכלל. המדינה כופרת בשיקול הדעת שניתן לה בתקנון. אני אומרת שיש סמכות.

24

איך תפעילו אותה? שהממונה תפנה למזכיר, שהמדינה תפנה למזכיר.

25

26

כבוד הנשיאה א' חיות:

27

גב' מדלגת. נניח שהם טוענים שזה סודי וזה דין שכופה עליהם איסור. עדיין, גם לשיטתכם

28

מדבור על שיקול דעת שיש פונקציונר שצריך להפעיל. ראשית צריך לפעול שהוא יפעיל את

29

שיקול דעתו. האם לפי חופש המידע אתם יכולים לפנות לממונה שתכפה את מזכיר המדינה.

30

האם גב' טוענת את הבג"ץ?

31

1 עו"ד אדרי: יכול להיות שנכשלתי בטיעון שלי ואסביר שוב. היינו פה לפני שנה בבג"ץ. נשלחנו
 2 למחוזי. מפנה לסעיף 9.א.4. יש הנחיה ברורה שאומרת שהמזכיר צריך להפעיל את שיקול
 3 דעתו. גב' שואלת האם זה נעשה. אני משיבה שזה לא נעשה. לדעתי על כך המדינה צריכה
 4 להשיב. זה לא נעשה, המדינה אמרה היא לא יכולה. ענין הוא תמליל וכתמליל היא לא מוסרת
 5 אותו. נעצרנו שם. סעיף 35.א.4 מה שטוענת המדינה ביחס לתמליל, כאילו ענין שנקבע הוא
 6 תמליל, כלומר הוא אסור למסירה, לפי חוק היסוד ולפי תקנון המדינה זה לא ניתן בהתאם
 7 ל4.9.א. כלומר אין פה דין עוצר.

8
 9 כבוד הנשיאה א' חיות:
 10 בהנחה שהטיעון שלכם לגבי קיומו או אי קיומו של איסור על פי תקנון הממשלה למסור
 11 תמלילים, והפרקטיקה ארוכת השנים בענין זה, נניח שהטיעון הזה ברמה העקרונית יתקבל,
 12 הפועל היוצא הוא לא הסעד שביקשתם.

13
 14 עו"ד אדרי: אנו מגיעים לסעיף 9.א.4 ויש פסיקה ענפה בנושא. פסק דין גישה של השופט
 15 עמית. כל אלה מדברים על מסירת פרוטוקולים באילו תנאים ומתי האינטרס הציבורי מסביר
 16 את גישתם. בסעיף 10 נקבע ענין בריאות הציבור, כסעיף מפורט ובטחון הציבור. בעניינים
 17 אלה המחוקק נתן בכורה ואמר כי האינטרס הציבורי גובר.

18
 19 כבוד הנשיאה א' חיות:
 20 יש אבן דרך גורפת כי כן מדובר באיסור פרסום.

21
 22 עו"ד אדרי: (מצטטת את הנחיה 2). כלומר הדבר אפשרי ועל בית המשפט לאזן. עכשיו בית
 23 השפט עצר ב-4.9.א.

24
 25 כבוד השופט י' עמית: סעיף 17 נשאר?

26
 27 עו"ד אדרי: סעיף 17 נותן לחופש המידע להיכנס בנעלי הרשות.

28
 29 כבוד הנשיאה א' חיות:

30 גם כשאין איסור. גב' מסכימה שאם נניח יש כאן איסור על פי דין אי אפשר להפעיל את 17.ד?

31
 32 עו"ד אדרי: נכון. זה הושאר בצריך עיון.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

כבוד הנשיאה א' חיות:
לעמדת גב' זה נכון.

עו"ד אדרי: יש לקרוא כפי שכתב השופט עמית שיש לקרוא כל הנחיית סודיות בהתאם לחוק
בו היא נחקקה במטריה המשפטית לאור הסודיות עצמה.

כבוד הנשיאה א' חיות:

מה הפרקטיקה ארוכת השנים? זה נכון לקבל את הנחיית היועץ ולומר ככלל זה אסור. זה לא
שונה מכל דין אחר. הוא פרש זאת. לאורך שנים פעלו לפי הפרקטיקה האת. מה המשקל
שיש לפרקטיקה הזאת? אז השאלה האם הנושא הזה הוא המקרה בו ניתן היה לצפות
שמזכיר הממשלה יחרוג מההנחיה.

עו"ד אדרי: אנו טוענים וגם אמרתי בתחילת הדברים כי האירוע הזה הוא אירוע חריג בכל
קנה מידה. זה אירוע שהיה צריך להתנהל בו אחרת. אומר כי היתה צפייה שהדברים ייעשו
אחרת כברירת המחדל שהדברים יתפחו בעוד 30-50 שנה. האם החלטות הממשלה יתפתחו.
האם הדברים הללו יכולים לקרות שוב. אומרים שזה פעם במאה שנה, ייתכן שזה יקרה קודם.
יש ללמוד מכך. זה אירוע של 6000 מתים וזה אירוע שאין להקל בו ראש. נאמר שזה מימים
ימימה. בכובד ראש זה לא מימים ימימה זה משנת 2012.

כבוד הנשיאה א' חיות:
הנחיית היועץ היא ממרץ 2003.

עו"ד אדרי: אם גב' תסתכל על הנספח עמ' 33 סעיף ב' (מצטטת). היום זה סעיף 35. כלומר,
זה קרה רק בשנת 2001. אז מפנה לעמ' 38. בעבר סיווגו אחרת. לא תמיד מזכיר הממשלה
סיווג לפי 21ב'.

כבוד הנשיאה א' חיות:

אפשר לומר שזה ימים ימימה. גב' לא טוענת שיש לבטל את התקנות, אלא לפרט שיש
תמלילים שהאינטרס הציבורי מחייב להעביר לתקנון הציבור ויש את הנחיית היועמ"ש. כלומר
גב' לא לחולקת על תוקפן של התקנות או של ההנחיות.

1 עו"ד אדרי: כשיש מבצע בעזה או אירוע מלחמתי אחר, בגלל שחלק מהעתירה הוא גופי
 2 תקשורת, גם להם ניתן הרבה יותר מידע מתוך הדיונים מתוך הנחה שלא מדובר בענין בטחוני
 3 אלא מכך שאנשים הרגישו נוח לשתף מידע ולמסור מידע ואף חשו חובה לשתף מידע עם
 4 הציבור ולא היתה פה חובה כפי שמציגה המדינה.

5
 6 עו"ד בן מאיר: בטחון המדינה זה סודי. יש דברים שהמדינה יכולה להכריז שהם סודיים והוא
 7 לא וקבע זאת. הם מציינים זאת בדיונים. זו החוקה. מפנה לסעיף 70 לעתירה. אומר ח"כ
 8 חיים צדוק. בהתחלה רצינו שהכל יהיה חוקי. רצינו לשנות את הנורמה החוקתית. לקבוע כי
 9 יחסי בטחון יהיו סודיים. הכלל הוא שהדברים האחרים לא יהיו סודיים. מפנה לדין בוועדת
 10 החוקה מ29/07/1968 בשני הפרוטוקולים הללו, מפנה לפרוטוקול. זו החוקה של מדינת
 11 ישראל ואלה הדיונים של וועדת החוקה. באה הממשלה בתקנון שהוא נכון שהוא דין. אני לא
 12 בטוח מבחינת המדרג הפוליטי שהוא לא הוראת נוהל של הממשלה. באה המדינה בתקנון
 13 ומשנה את החוקה של מדינת ישראל.

14
 15 כבוד הנשיאה א' חיות:

16 כלומר אדוני כופר בעיקר. התקנון לא יכול היה לקבוע את שקבע.

17
 18 עו"ד בן מאיר: חד משמעית. אומרת זאת החוקה. אומרת המדינה יש לנו הסמכה לקבוע
 19 הוראות נוהל, איך נעבוד, סדרי עבודה. אנו מכוח הסמכות שלנו קבענו תקנון שאומר שהכל
 20 סודי. איפה יש לכם הסמכה לשנות את החוקה של מדינת ישראל?

21
 22 כבוד השופט י' עמית: 31 הוא באופן כללי דן על הכל. סעיף 33 הוא באופן ספציפי דן.

23
 24 עו"ד בן מאיר: נכון. אם תסתכלו על התקנונים, מתי יש להם סמכות להחליט על חוץ ובטחון?
 25 בסעיף 34. כשהם אומרים הכל סודי, הם לא מתכוונים, לפי סמכותנו שהכל סודי. הם אף לא
 26 כותבים זאת. כלומר, הטענה שאומרת הממשלה ושואמרים חבריי, שאנו בעצם קבענו את
 27 הסודיות המוחלטת מכוח סעיף 31 זו טענה שהם המציאו לצורך הדיון כאן.

28
 29 כבוד השופט י' עמית: אדוני אומר שבמשך 30 שנה יש טעות בתקנון?

30
 31 עו"ד בן מאיר: אני מסתמך על וועדת איכות השלטון. הפרקטיקה.

32

1 כבוד הנשיאה א' חיות: עברו בכל זאת 20 שנה.

2 אדוני אומר שעד היום אף אחד לא התעניין בתמלילים ולכן זה היה בסדר?

3
4 עו"ד בן מאיר: אני מדבר רק על הסטנוגרמות.

5
6 כבוד הנשיאה א' חיות: גם אנחנו מדברים רק על הסטנוגרמות, על התמלילים. סעיף 35

7 מתייחס לתמלילים, הוא לא מתייחס לפרוטוקול. זה מתייחס לדיונים והחלטות. גם אם הם

8 נהגו בפרקטיקה 20 שנה זה לא מקיים את הדיון החוקתי.

9 היו חריגות לאורך כל השנים. בפסק הדין הראשון זו היתה הערה של השופט הנדל. לא נערב

10 שמחה בשמחה.

11
12 עו"ד בן מאיר: גם אם הממשלה נהגה כך בפרקטיקה, זה לא מתנהל כך היום.

13 התקנון במובן זה הוא חריגה מסמכות. נאמר כי יש למדינה שיקול דעת ועל דברים אחרים

14 שאינם סודיים. לומר שהממשלה אמרה כי הכל סודי, היא בעצם שללה את שיקול הדעת

15 והיא אומרת לא. אני לא מפעילה שיקול דעת בענין הזה.

16
17 הוקלד ע"י גלית

18
19 עו"ד בן מאיר: הסמיכו לעניין התרת דברים (מצטט). ההסמכה לפי סמכות 28 לחוק יסוד

20 הממשלה הישן, הוא כמו 35, זה בעצם 35. ב לא א'. זה אומר מה שהם התירו אפשר לפרסם.

21
22 כבוד הנשיאה א' חיות:

23 לא.

24
25 עו"ד בן מאיר: כל ההוראות לא יחולו על מה שרוה"מ התיר את פרסומם או דברים שפרסומם

26 נדרש על פי דין. יש לו סמכות לפרסם דברים בגדר סעיף א או ב ולא רק בג' וד'.

27 אני רוצה לדבר על הטענות היותר נוגעות לקורונה עצמה. שאנחנו מדברים על התמלילים של

28 הממשלה בקורונה ואומרים חבריי "אפקט מצנן" בכנסת שמקבלים חוק, זה פתוח, רואים

29 תמלילים? כן. שכותבים חוקה רואים דיונים? בוודאי.

30
31 כבוד השופט י' עמית: אדוני לא משווה דיונים בממשלה, זה גוף אחר ואפקט מצנן.

1 עו"ד בן מאיר: הממשלה בתקופת הקורונה הייתה בית המחוקקים, כבודו כתב בפסק דין של
 2 עיריית בני ברק, בתחילת תקנות שעת חירום ואחרי זה ממשלה מחוק ההסמכה, כבודו כתב
 3 שזה הוראות שפוגעות בכל חוק היסוד. זה בדיוק הנקודה. זה לא החלטות מנהליות כאלה או
 4 אחרות.

5
 6 כבוד השופט י' עמית: מה זה קשור? בגלל שזה החלטות קשות ובגלל שיש שיקולים אנחנו
 7 רוצים שאנשים יתבטאו באופן חופשי, שהדין יזרום, זה הרעיון של אפקט מצנן. זה יכול
 8 להיות קורונה או סלילת כביש בנגב. מראים לך שבכל העולם יחסית זה ככה. זה טיעון לצורך
 9 טיעון בסעיף 9ב לחוק חופש המידע, אנחנו בסעיף 35.

10
 11 עו"ד בן מאיר: אני רק אומר בכל הכבוד שבגלל שהחלטות הדיונים והממשלה בתקופת
 12 הקורונה היו אמביוולנטים לחקיקה.

13
 14 כבוד הנשיאה א' חיות:
 15 יש פה שני מסלולים, חברים אתם צריכים לתחום. חילקתם את הטיעון וזה מתערבב. חברתך
 16 נקודת המוצא ששום דבר ממה שנעשה לא פסול, היא אומרת על דרך של פרשנות אפשר ויש
 17 סמכות ואין איסור גורף ואפשר להכנס בחריגים שתקנון הממשלה מאפשר וגם הנחיית
 18 היועמ"ש מאפשרים ובמקרה המיוחד של התפרצות נגיף הקורונה ופעולות הממשלה היה צריך
 19 להכנס למתחם. אדוני אומר לא. בכלל כל התקנון הזה, 14,71 הוא חריגה מסמכות כי הוא
 20 סותר את חוק יסוד הממשלה והיות והוא חריגה מסמכות לא נעשה דבר ואי אפשר, אין
 21 סודיות. זה לא מקום שהמזכיר היה צריך להפעיל שיקול דעת ולחסות. מראש היות והממשלה
 22 לא באה וחסתה את הדיונים במעטה סודיות כמו שהייתה אמורה לעשות לפי חוק יסוד
 23 הממשלה 35.א.3 או 4. זה מותר, אין עניין של שיקול דעת וכל התקנון הוא חריגה, זה טיעון
 24 שונה ומישורים שונים.

25
 26 עו"ד בן מאיר: אני מסכים ומתנצל.

27
 28 כבוד הנשיאה א' חיות:
 29 תחליטו מה ואיך אתם טוענים ולא משהו מבולבל שאנחנו נצטרך לנסות להבין.

30

1 עו"ד בן מאיר: אנחנו טוענים בהקשר של הבג"ץ שהתקנון הוא חורג מסמכות ונוגד הוראת
 2 חוק יסוד הממשלה. אני טוען טיעון שני, לא קשור לראשון שאומר שבנחה שהתקנון לא חורג
 3 ויש שיקול דעת גם –

4
 5 כבוד הנשיאה א' חיות:
 6 אדוני מתחבר לטיעון חברתו, בסדר.

7
 8 עו"ד בן מאיר: בהנחה שהתקנון לא פסול ויש שיקול דעת לממשלה או המזכיר שהם
 9 המשיבים, הפעלת שיקול הדעת של לחסות את המתלילים של הקורונה לא סבירה.

10
 11 כבוד השופט י' עמית: צעד אחורה, כתוב בסעיף 35.א (מצטט) הם אומרים לך, אנחנו לא
 12 דנים לא על דיונים ולא על החלטות. דנים על תמלילים. זו הטענה שלהם.

13
 14 עו"ד בן מאיר: תמלילים זה דיונים.

15
 16 כבוד השופט י' עמית: לא, אנחנו לא מחסים, סדר היום, 31'ו' בא, איך אנחנו עובדים. התקנון
 17 אומר מה שאנחנו מדברים אנחנו לא משחררים אבל הדיונים, חומרי עזר, מי משתתף אנחנו
 18 משחררים זה לא דיונים או החלטות.

19
 20 עו"ד בן מאיר: אדגיש, יש נייר. אנחנו מדברים על נייר. יש שני סוגים שיוצאים בסוף ישיבת
 21 הממשלה, האחד פרוטוקול, אומר את הדבר הבא, היו נוכחים, הנושא, והחלטה. זה
 22 פרוטוקול. הנייר השני, זה מה אמר כל אחד. הנייר הראשון לטענתו זה החלטות כי אין בו
 23 יותר. יש מי השתתף מה היה סדר היום ומה הוחלט זה בתיבת החלטות. אם סעיף 35 היה
 24 אומר החלטות ככה וככה הייתי הולך הבייתה. סעיף 35 אומר הדיונים והחלטות. בכל
 25 התקנונים, גם הממשלה הבינה שהדיונים והחלטות זה התמליל, כי בתקנונים הם אומרים
 26 סעיף 35 מדבר על סטנוגרמות, מה שמוקלד, כל מילה.

27
 28 כבוד הנשיאה א' חיות:
 29 אדוני אומר שאם סעיף 31 ו הוא מדבר על סדרי עבודה וכדומה וסעיף 35 בא לסייג משהו
 30 זה חייב להיות כלול ב31 ו'.

31
 32 עו"ד בן מאיר: יותר מזה, 35 מתייחס במפורש לדיונים.

1
2 כבוד השופט י' עמית: דיונים שווה אצלך תמלילים, החלטות שווה פרוטוקול.
3

4 עו"ד בן מאיר: הם אומרים, מי היה ומה סדר היום ומה הוחלט. כמו שאני אקבל פסד לא
5 מנומק מכבודכם. יש בו תוצאה סופית. שאמרו הדיונים והחלטות, פסד לא מנומק זה החלטה.
6 דיונים והחלטות זה התמליל. לעניין שיקול הדעת, אנחנו לא באים ואומרים שהם צריכים לתת
7 100 אחוז קורונה, אולי במסגרת הדיוני ממשלה בתקופת קורונה יש ישיבה שהיה משהו
8 סודי, מו"מ עם חברה לתרופות או סוגיה בטחונות, בסדר. הטענה שלהם אומרת לא תקבלו
9 שום תמליל, מבחינת השיקול דעת אני חושב שזה לא סביר. אחזור לעניין, אני מציע ששיקול
10 הדעת שהממשלה הייתה צריכה להפעיל ומבקשים מכבודכם להחליט לשאלת גילוי או לא של
11 התמלילים בהקשר הממשלה קיבלה דברי חקיקה, אם בתקנות שעת חירום או מחוק
12 ההסמכה, זה סוג של מקבילית הכוחות. ככל שהדיון והחלטה נוגעת לפגיעה משמעותית
13 בחוק יסוד ככה העקרון צריך להיות שזה יהיה ניתן לגילוי כי מדובר בהחלטה שהיא מאין
14 חקיקה שפוגעת משמעותית בזכויות יסוד. החלטת כאלה צריכים להיות יותר גלויים, החלטה
15 מנהלית שהיא לא דבר חקיקה יש הצדקה לחסות.

16
17 עו"ד ליבליך: מצטרפת לטיעונים.
18

19 עו"ד מיליקובסקי: בהתאם להערות שנשמעו נדמה לי שהערעור לא מוקד ענייננו אלא כמובן
20 העתירה, מבחינת הערעור.
21

22 כבוד הנשיאה א' חיות:

23 במובנים מסוים הדברים כרוכים ושלוים לא בכדי הם אוחדו.
24

25 עו"ד מיליקובסקי:

26 נכון, בהתאם לדיאלוג שהתנהל בין כבודכם לבין באי כוח העותרות נדמה לי שאפשר להציג
27 את הדברים לגבי הערעור כדלקמן: הערעור הוא חופש מידע קלאסי על החלטה שממונה על
28 חופש המידע במשרד רוה"מ. הממונה לא נפל פגם בהחלטתה מעצם כך שבעצם לא היה לה
29 מתחם שיקול דעת מהותי, מרגע שהיא מצאה שבעצם קיימת הוראת סודיות וענייננו מבחינת
30 הפונקציונר מבחינת מזכיר הממשלה היא בהוראה שגלויה במידע שאסור על פי דין, הסתיים
31 שיקול דעתם מכוח 9.א4 ובעצם הטענות האחרות הרחבות מופנות כלפי פונקציונר אחר
32 במשרד, שאת שיקול דעת של אלו לא תוקפים בעתירת חופש מידע לבימ"ש.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

כבוד הנשיאה א' חיות:

החשיבות של העתירה המנהלית הזאת שהיא מעלה שאלה עקרונית האם יש מתחם שיקול דעת או אין. כלומר, מה על דרך פרשנות, איך צריך לפרש הוראות תקנון והנחיית היועמ"ש, אומרת חברתך עו"ד אדרי, שגם אם נקבל את הפרשנות שיש כאן ככלל איסור יש עדיין איזה מתחם אומנם צר היועמ"ש מגדיר אותו במשורה, שבו בתוך המתחם הוקנה שיקול דעת למזכיר הממשלה שיש פנייה כזו לאפשר או לא לאפשר. הוא לא הפעיל מלכתחילה את שיקול הדעת, זו שאלה שהפניתי לעו"ד אדרי האם הממונה לא זו שאמורה להמריץ את מזכיר הממשלה להפעיל שיקול דעת אבל החשיבות של הטיעון הוא שאם אכן יש שיקול דעת והוא לא הפעיל על זה שאתם צריכים לענות.

עו"ד מיליקובסקי:

גם לולא היה מפעיל לפני פיתחת ההליכים שאנחנו מעל שנה מאז פתיחתה. בעתירה קודמת לפני שנה לבג"ץ מזכיר הממשלה חתם על תצהיר מאוד מפורט שתומך בתגובתנו שהוא מסביר אחרי שראה ועיין בטיעוניהם שמתייחסים לפרוטוקול קורונה, לא הוא לא סבור שיש מקום לשינוי סיווג או התרת עיון בתמלילים. גם לו היה מוסמך ונשים את זה בצד, החלטה כזו גורפת על פתיחת כל התמלילים צריכה להיות של כל הממשלה, השרים הם אלו שדבריהם ייחשפו והם הפה שאסר שיהיה תקנון הם צריכים להיות הפה שהתיר והאינטרס שלהם הוא המוגן.

כבוד הנשיאה א' חיות:

אדוני חושב שחברי הממשלה מבונים חופש המידע הם צד ג', יש הסמכה למזכיר, למה הוא צריך לשאול כל אחד מהחברים? לפי איזה סעיף?

עו"ד מיליקובסקי:

אם מזכיר הממשלה בלי להתייעץ בשרי הממשלה ותקנון הממשלה לא משונה ונשאר כנוסחו דהיום ונתגבר על עובדה שבסעיפים 71 כתוב (מצטט). ו-71.ג.1 העיון אסור בכל מקרה, גם אם מתגברים על כל המשוכות האלה אני יכול לעלות בדעתי שאם מזכיר הממשלה מורה על התרת עיון ופומביות יכולה להיות מוגשת עתירה או בקשה להצטרף כמשיב חבר ממשלה שבמבט צופה פני אחר אומר אני דיברתי בצורה חופשית על בסיס התמלילים ותקנונים מימים ימימה, על בסיס מכתב מש1 לתגובה שלנו של סגן מזכיר הממשלה משנת 2017 שמספר איזה דברים נחשפים ולא מצוין התמלילים הכוללים, יכול לבוא חבר ממשלה ויגיד

1 שדיברתי בצורה פתוחה אפילו בצורה לא פופולרית ויכול לפגוע לי על בסיס הנוהג הזה. בלי
 2 לקבוע מסמרות אם הוא צד ג' יש לו בוודאי "סיי" בנושא. בכל מקרה, מבחינת מזכיר הממשלה
 3 בין אם במגעים בין הצדדים –

4
 5 כבוד הנשיאה א' חיות:
 6 אדוני יסתכל בסעיף 74 לתקנון. אם אכן הנחת נקודת המוצא שהכול סודי למה כתוב
 7 שבראשית כל ישיבה שבה נדונים ענייני סודיים יודיע מזכיר הממשלה..(מצטטת).
 8 אם ברירת המחדל על הדיון ועל ההחלטות לשם מה זה נחוץ?

9
 10 עו"ד מיליקובסקי:
 11 כאן חוזרים לסעיף 35 לחוק יסוד הממשלה. סעיף 35 כבודה, עושה הבחנה נכון, אי אפשר
 12 להתעלם. בין 35א. 1 ו-2 לעומת 3-4. ב-2-1 מדובר על הוראת סודיות גורפת, אין פרוטוקול,
 13 אין החלטה, סדר יום לא יפורסם, אין את כל הקטע של כמה תמכו וכמה התנגדו ולעיתים
 14 עצם קיומה של הישיבה או המועד שלה הוא חסוי. זו הוראה גורפת. לעומת זאת סעיפים
 15 קטנים 3-4 לא מדובר בהוראת סודיות גורפת, ההחלטה הסופית וכו', דברים רבים שהתוצר
 16 הסופי שלם וגלוי. גם בסעיף 74 שמדובר בעניינים סודיים ספציפיים הוא אומר, מזכיר
 17 הממשלה, זה חל על הכל. במקרה של כל תמליל אחר, ישיבת ממשלה בכל נושא אחר, אין
 18 הוראת סודיות גורפת.

19
 20 כבוד הנשיאה א' חיות: הוראת 74 מפנה ל-35 באופן כללי ולא לסעיפים שאדוני מנסה לבדל.

21
 22 עו"ד מיליקובסקי:
 23 כאשר נדונים עניינים סודיים מכוח סעיף 35, לא כל העניינים ב-35 הם סודיים במהותם. עייני
 24 חוץ ובטחון צוינו.

25
 26 כבוד השופט י' עמית: מה הכוונה? הוא צריך להגיד אנחנו דנים ביחסי חוץ? הוא צריך לספר
 27 להם? בסעיף 74. מזכיר הממשלה צריך להזכיר שעל הדיון אנחנו בענייני חוץ, ביטחון או
 28 אחד העניינים עליהם הממשלה ?

29
 30 עו"ד מיליקובסקי:

1 בעניין פרקטיקה הוא עושה, שהמחונן אמר מפורשות, אנחנו דנים על צינור נפט או עלייה עם
 2 מדינה שאין יחסים דיפלומטיים, הוא לא מזכיר בתחילת ישיבה שגרתית שאין עליה הוראת
 3 סודיות גורפת, פרוטוקולים יפורסמו ורק התמלילים בהקשרה סודיים מכוח 4.א.35.
 4

5 כבוד השופט י' עמית: כאן נחזור לא מה רצוי, אפקט מצנן, אלא השאלה שיורדת לשורש
 6 העניין האם באמת יש סמכות בתקנון בסעיף איסור גורף או איסור, קביעה כזאת גורף
 7 שהתמליל תמיד יהיה סודי ביותר שבחוק היסוד כתוב דיוני, יש לנו חוץ, בטחון, סוג ענייני,
 8 עניין. אין חולק שבקורונה, בכלל, לא מקבלים על משהו ספציפי, באופן גורף התמלילים
 9 סגורים.

10
 11 עו"ד מיליקובסקי:

12 בפרשנות לשונית צרה של חוק היסוד מנותקת ממבט רחב של פרשנות חוקה שנדרש כפי
 13 שציינה הנשיאה בפרשת אור הכהן ואחרות, העותרים מצפים שאחרי ביטחון ויחסי חוץ יצוינו
 14 עוד מטריות נניח ענייני תחבורה.

15
 16 כבוד הנשיאה א' חיות:

17 אם הפרשנות שלכם הייתה נכונה, נדמה לי שזה הטוען היה צריך לכתוב כל תמלילי ישיבות
 18 ממשלה הם סודיים למעט עניינים שהממשלה במפורש אמרה שהם לא. כי זה בפועל מה
 19 שאתם עושים. אתם אומרים הכל סודי ואין חריגים. מתישהו נתתם למישהו תמליל?

20
 21 עו"ד מיליקובסקי:

22 לידיעתנו התשובה היא שלילה.

23
 24 כבוד הנשיאה א' חיות:

25 זהו, זה איסור גורף על תמלילי הממשלה.

26
 27 עו"ד מיליקובסקי:

28 חוק היסוד בכלל לא מחייב שיהיו תמלילים, אין חיוב. במשולב עם 31' עם אותה סמכותה
 29 של הממשלה על ידי הרשות המכוננת לקבוע סדרי דיונים.

30
 31 כבוד הנשיאה א' חיות:

1 זו התשובה? להימנע מתיעוד? יש תיעוד ותמלילים השאלה מה מתיר לכם להטיל איסור
 2 גורף וחובת סודיות על כל תמלילי הממשלה לא חשוב באיזה נושא, זו השאלה.
 3 לכאורה זה מה שנטען ולזה צריך להתייחס, ברירת המחדל שמשיע סעיף 35 לחוק יסוד
 4 הממשלה הוא הפוך, הוא אומר בעניינים האלה והאלה ששניים מתוארים ומגדרים ברמת
 5 ברורה, בטחון המדינה וענייני חוץ והשני משאיר רשימה פתוחה ועוד עניין. משאיר כי אפשר
 6 לצפות מראש כפי שאדוני אומר רשימה של עניינים, הלשון של סעיף 35 לפי הנטען מלמדת
 7 הפוך מהפרקטיקה שאתם נוהגים, כל מה שלא סווג בסעיף 35 כמשהו שאין לחשוף צריך
 8 לחשוף, אתם מנהלים תמלילים ומעולם לא חשפתם אף אחד.

9
 10 עו"ד מיליקובסקי:

11 אבקש להתמודד עם הטיעון, סעיף 35 קובע שני עניינים ברמת ספציפיקציה מדויקת מאוד
 12 ואת שאר העניינים הוא בוודאי לא יוצר הסדר שלילי. סעיף 35 גם מבחין כמו שאמרנו, בין
 13 הוראת סודיות גורפת בהקשרה לא מפורסמים פרוטוקולים או תוצר סופי, נגיע תכף למישור
 14 הסבירות בין ישיבות הממשלה וזכות הציבור לדעת שהיא ממוקדת בו. סעיף 35 לא מונע את
 15 האפשרות שתמליל של ישיבות ממשלה כעניין יהיו חסוי, בוודאי שזה משולב עם הוראת 31
 16 שמדברת על כך שהוא לא מחייב לקבוע תמלילים, זה לא דבר של מה בכך. אין חובה ברמת
 17 חוק היסוד והביקורת השיפוטית על קביעת נהלי העבודה של הממשלה ואופן עבודתה
 18 מצומצם. מפנה לסעיף 99 לתגובה לפרשת 1993/03 בג"ץ באה הממשלה ומפעילה שיקול
 19 דעתה כל פעם מחדש, גם בתקנון שטרם אושר והונח על שולחן הכנסת ביום שישי האחרון
 20 בממשלה החדשה, הסעיפים הנוגעים לעניינים דומים במהותם לסעיפים שכיום בתקנון
 21 הממשלה הקודמת. באה הממשלה ומפעילה שיקול דעתה.

22
 23 כבוד הנשיאה א' חיות:

24 על זה חברך אומר אם הייתה מפעילה שיקול דעת, שיהיה ברור, חברך לא טוענים
 25 שהממשלה לא יכולה להפעיל סמכות ולהגיד התמליל או חלקו יש סיבה טובה לא לחשוף
 26 ואנחנו נטיל עליו חובת סודיות. בוודאי שיש עניינים שהם לא ביטחון המדינה או יחסי חוץ,
 27 מה שאומר חברך הם נמנעים להפעיל שיקול דעת מסעיף 35 כי אמרו הכל סודי. אז הם
 28 בעצם לא מפעילים שיקול דעת כל פעם מחדש, הם תחת המטריה של הסודיות הגורפת.

29
 30 עו"ד מיליקובסקי:

31 תקנון עבודת הממשלה הוא מהווה הפעלת שיקול דעת של כל הממשלה שאומרת אני רוצה
 32 שפורום אחד של דיונים ופורום אחד יתאפשר לדיון של סיג ושיח פתוח ענייני מנוטרל שיקולים

1 חיצוניים ופופולריות, לקבל החלטה מיטבית כמו שמגיע לכל פורום שיהי לו הזדמנות ללבן
2 דברים בצורה מנוטרלת.

3
4 כבוד הנשיאה א' חיות:

5 אדוני אומר שרציונליים של סעיף 4.ב.9 זה הרציונל שמנחה את העניין באופן גורף?
6

7 עו"ד מיליקובסקי:

8 אכן. לא נדרשנו לעומק ל-4ב9 כי במשוכה של 4א9 סברנו שיש הוראה.
9

10 כבוד הנשיאה א' חיות:

11 אדוני ראה מבחינת התפיסה והרציונלית של עקרונות סודיות ושקיפות בחוק חופש המידע
12 הגבילו, איסור צריך שיהיה מונח בו רציונל של פגיעה באינטרס ציבור רציני שיהיה איסור.
13 לעומת זאת אינטרס של מניעת אפקט מצנן זה במדרג נמוך מבחינת מה שאפשר למנוע
14 שקיפות. הרציונל של חוק חופש המידע שזכות הציבור לדעת.

15
16 עו"ד מיליקובסקי:

17 אכן. מבחינתנו גם 4א9 מתקיים וגם 4ב9, אחד לא מכהה את השני. הממשלה מפעילה שיקול
18 דעתה וקובעת כלל וחריג. הכלל הוא שתמלילי ישיבות ממשלה הם סודיים ויש בהם איסור
19 עיון, חברתי מפנה ל-71ג זה 1ד71 אומר (מצטט). זה גם דין שאוסר. זה בכלל לא נועד
20 לשרת גם שיש חריגים של עובד ציבור שצריך לבדוק תמליל זה לא נועד לשקיפות, את
21 האינטרסים משקפים פרוטוקולים הצעת ההחלטה והחלטה סופית זה התוצר הסופי. למול זה
22 עומד שיח וסיג חופשי. הממשלה מפעילה שיקול דעתה, הולך מזכיר הממשלה, רואה פניות,
23 הם יטענו שהדברים לא היו מחודדים בטרם הגשת העתירה הראשונה, בוודאי שהמזכיר
24 ממשלה פרש את עמדתו בצורה רחבה במסגרת תצהיר התשובה לעתירה ואומר בחנתי את
25 העניינים של הקורונה, את המקרה הזה ואני לא רואה סיבה לחרוג מהכלל הזה שהוא נקבע
26 על ידי ממשלה תוך כדי הפעלת שיקול דעת. הוא אומר אני מאזן שיקולי שקיפות ובאמת אי
27 אפשר להקל ראש, כל אחד ואחת היו עניינים ברמה שנוגעת הכי ישירות לזכויות הפרט כפי
28 שצוין בסגר על בני ברק, אני שוקל את זה מול עוצמת חשיבות הדיון הענייני והפתוח וקבלת
29 החלטה מיטבית ובמקרה הזה שיקול שהוביל להוראת סודיות מתקיים יותר מהרגיל בגלל
30 עוצמת השיקולים.

31
32 כבוד השופט י' עמית: היו מקרים שהממשלה השתמשה ב-35.א.3 ו-4 ואמרה זה עניין של?

היו בעבר מקרים?

עו"ד מיליקובסקי: לא ידוע לגבי 3 ב-4 כן.

כבוד הנשיאה א' חיות:

אז גם את ההחלטות לא פרוטוקול וגם לא אומרים שזה סדר?

עו"ד מיליקובסקי:

עצם קיום הדיון. כן.

כבוד השופט י' עמית: זה יכול להתקבל רטרואקטיבי גם? אם העתירה של חברך מתקבלת הם עותרים לגבי הקורונה ומחר יכולים לבוא לכל העשרים השנים האחרונות.

עו"ד בן מאיר: זה לא הסעד אבל התוצאה המשפטית שתקנון הממשלה צריך להתיישב עם חוק היסוד.

עו"ד מיליקובסקי: אולי התוצאה הפרקטית תהיה, אני מרחיק לכת, ביטול התמלילים בצורתם הנוכחית. התמלילים יתרונותיים הם עצומים בהקשר של מחקר היסטורי וגופי ביקורת וכן הלאה וכן הלאה, נכון שלא חשופים לעיני כל.

כבוד הנשיאה א' חיות:

חברך אומרים, אחרי 30 שנה האפקטיביות ללמוד מהתמלילים פחותה וואלי ראוי לקצר את הטווח.

עו"ד מיליקובסקי:

זה תקנון הארכיונים.

כבוד הנשיאה א' חיות:

שמאפשרות אגב.

כבוד השופט י' עמית: שיקול דעת תמיד יש. תמיד אפשר לקצר זה ברור, זה מישור אחר.

עו"ד מיליקובסקי:

אכן. שבא מזכיר הממשלה והפעיל שיקול דעתו, אמר יש הנורמה של תקנון הממשלה והוא חושב איזון אין מקום לפנות לחריג, צריך לשמור על הכלל.

אנחנו העלנו את הנושא של האחריות המשותפת של חברי הממשלה, סעיף 4 לחוק יסוד הממשלה, הממשלה מדברת בקול אחד, אולי זה צורת הצגת דברים אופטימלית ומרגע שיצאה החלטת הממשלה כל חברי הממשלה מחויבים בה. אם רואים את הדעות נגד ובעד שהם כל כך אוניברסליות זה מחליש את העיקרון.

עו"ד אדרי: לשאלת בית המשפט לעניינים בצו סודי מכוח 35 א' 3 זה סוג עניינים, זה היה 1968, מכליות נפט שיצאו מישראל, יש ממש עניינים ספציפיים אני רק אחדד שני דברים, ההבחנה בין סעיף 35א.3 ל-4 היא העניין שאם יש עניין כמו מכליות נפט 35א.4 זה אפילו שאתה לא יודע שידעו על העניין. לעניין הבג"ץ ביקשנו צו מיוחד לקורונה שיכול לקצר 30 או 50 שנה לתקופה קצרה.

כבוד הנשיאה א' חיות:

שהגשתם את זה, זה היה בעיצומו, העתירה הוגשה במרץ 20 נדמה לי. אני רוצה לקוות שהפרק הזה בחיי האומה הסתיים וזה עבר לגנזך ואפשר לפנות לפי תקנון הארכיון, יש כלי.

עו"ד אדרי: אני אגיד שמדינות אחרות בנושאי ישיבות ממשלה איפה שמתקיים פרוטוקולים קיצרו תקופות, זמן אמת, אפשר לעשות את זה מכוח סעיף 35א.3 ולא ארכיונים.

כבוד הנשיאה א' חיות:

להכריז על זה אחורה?

עו"ד אדרי: אני חושבת שניתן. טוען חברי לגבי בגץ ראשון והעתירה שאילו המזכיר שקל ואמר בתצהיר שהוא שוקל ולא יכול, זה לא מדויק כי הוא כלל לא שקל ותשובת המדינה ביחס ל4ב9 היא מצומצמת. היא הסתמכה על 4ב9.

עו"ד בן מאיר:

חברי מאשים שהפרשנות היא צרה של חוקה בנגידו לפרשנות רחבה, זה בדיוק ההפך. לפי הטענה שלהם בוא נגיד שלא היה קיים סעיף 35 לחוד יסוד הממשלה לא נוכחי ולא '68

1 לגרסתם סעיף 31 היה מקנה להם סמכות לקבוע בתקנון הוראות סודיות כאלה או אחרת.
2 הפרשנות שלנו היא מקיימת את סעיף 35.
3 חברי פה זרק סוג של "איום" אין תמלילים, הממשלה חייב מכוח הוראות המשפט המנהלי,
4 שיש וועדת איכות ובנייה יש תמליל אז בטח שהממשלה חייבת.
5 חברי הפנה לסעיף 99 לתשובתם על ההתערבות הביקורת שיפוטית מצומצמת, בפסק הדין
6 דובר על מינוי שר וזה עניין פוליטי, פה אין עניין פוליטי זה משפטי פרופר של תקנות ממשלה.

7
8 נדחה לעיון.

9
10 הוקלד ע"י גלית/מעין

11
12